

Broj: 01,02,03,04/5-05-2-669/25
Sarajevo, 16. 6. 2025.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 25-06-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

IZVJEŠĆE

sa seminara Posebne skupine za Mediteran i Bliski istok PSNATO-a, Antalya, Republika Turska, 28. – 30. travnja 2025.

Predsjedatelj Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a Kemal Ademović i zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Obren Petrović sudjelovali su na seminaru Posebne skupine PSNATO-a za Mediteran i Bliski istok, koji je održan od 28. do 30. travnja u Antalyji, Republika Turska.

Seminar je organiziran u suradnji s Izaslanstvom Republike Turske u Parlamentarnoj skupštini NATO-a i Velikom narodnom skupštinom Republike Turske, a okupio je oko 90 parlamentaraca iz 32 zemlje, od kojih je 18 članica NATO-a, te predstavnike iz 15 partnerskih izaslanstava, uključujući osam izaslanstava iz bliskoistočnih i afričkih zemalja. Pored parlamentaraca, u radu seminara sudjelovali su i brojni visoki dužnosnici, predstavnici međunarodnih i nevladinih organizacija, akademske zajednice, istraživačkih centara, kao i stručnjaci iz relevantnih područja, a u središtu rasprava bile su aktualne geopolitičke prilike i sigurnosni izazovi u regiji Mediterana i Bliskog istoka, uključujući i širi prostor regije MENA. Sudionici su razgovarali o: novoj strateškoj slici Bliskog istoka, ulozi Irana u regionalnim sukobima, kao i o kinesko-ruskom strateškom angažmanu na Bliskom istoku i u Africi. Također je bilo riječi o: rastućoj ulozi zaljevskih zemalja u globalnom poretku, pomorskoj sigurnosti i osiguranju strateških plovnih putova, kao i o zajedničkim sigurnosnim izazovima u euromediteranskoj regiji, uključujući energetske sigurnost i migracije. Raspravljano je i o: ulozi Rusije unutar regije MENA, posljedicama rata u Ukrajini, odnosima zemalja spomenute regije s NATO-m, izazovima migracija, klimatskim promjenama i sigurnosti hrane.

Na svečanom otvaranju seminara nazočnima su se obratili: predsjedatelj Izaslanstva Republike Turske u PSNATO-u i domaćin seminara Mevlüt Çavuşoğlu, predsjedatelj Posebne skupine PSNATO-a za Mediteran i Bliski istok Fernando Gutierrez (Španjolska) te potpredsjednica PSNATO-a Ágnes Vadai (Mađarska), koja je u svome obraćanju posebno istaknula važnost dijaloga i izgradnje povjerenja među partnerima u cilju očuvanja međunarodnog poretka temeljenog na pravilima.

Prvog dana seminara raspravljano je o sve izraženijoj ulozi zaljevskih zemalja u globalnim sigurnosnim i političkim procesima, kao i o jačanju partnerstava NATO-a na ovom strateški važnom području. U izlaganjima je posebna pozornost posvećena neujednačenom ekonomskom

razvoju i sigurnosnim kapacitetima u zaljevskim zemalja i njihovim susjedima te načinu na koji te razlike oblikuju regionalnu stabilnost i odnose sa Zapadom. Istaknuta je i suradnja zaljevskih zemalja sa Sjedinjenim Američkim Državama, kao i mogućnosti za proširenje političkog dijaloga i institucionalnog jačanja putem NATO-vih inicijativa.

Giovanni Romani, voditelj Odjela NATO-a za Bliski istok i Sjevernu Afriku, u svome je izlaganju naglasio potrebu jačanja političkog dijaloga NATO-a sa zaljevskim zemljama, podršku izgradnji institucionalnih kapaciteta i širenju prisutnosti Saveza u regiji te unaprjeđenju suradnje s regionalnim i međunarodnim organizacijama.

U drugom dijelu dana razmatrani su i strateški izazovi povezani sa situacijom u Siriji, promjenama ravnoteže moći na Bliskom istoku te sigurnosnim prijetnjama koje proizlaze iz uloge Irana u podršci različitim *proxy* grupama. Poseban dio rasprave bio je posvećen preliminarnom nacrtu izvješća Posebne skupine za Mediteran i Bliski istok o temi: *Prijetnja Irana regionalnoj i euroatlantskoj sigurnosti*.

Drugoga dana seminara pozornost je bila usmjerena na suvremene sigurnosne izazove, uključujući terorističke prijetnje i odgovor NATO-a u borbi protiv terorizma, kao i na pomorsku sigurnost i važnost očuvanja slobode navigacije kroz strateške prolaze poput Crvenog mora, naročito u kontekstu rastuće uporabe hibridnih prijetnji i disruptivnih tehnologija.

Također su analizirani kineski i ruski strateški angažmani na prostoru Bliskog istoka i Afrike, sa fokusom na posljedice njihovog širenja utjecaja po regionalnu i globalnu stabilnost. Sudionici su posebno razmotrili i rastuću nestabilnost u Sahelu, kao regiji čije sigurnosne i migracijske implikacije sve više utječu i na euroatlantski prostor.

U sklopu programa seminara, članovi Izaslanstva PSBiH razgovarali su i s potpredsjednicom PSNATO-a Ágnes Vadai, koja je nedavno boravila u službenom posjetu Sarajevu kao članica Izaslanstva Parlamentarne skupštine NATO-a. Vadai je ovom prilikom ponovno izrazila zahvalnost za iskazano gostoprinstvo i visoku razinu organizacije tijekom njezinog posjeta Bosni i Hercegovini, ocijenivši posjet veoma korisnim i informativnim. Također je ponovila snažnu podršku europskom i euroatlantskom putu Bosne i Hercegovine, istaknuvši prijateljske odnose s institucijama BiH.

Na marginama seminara su predsjedatelj Izaslanstva Kemal Ademović i zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Obren Petrović održali bilateralni sastanak s članovima Izaslanstva Velike narodne skupštine Republike Turske u PSNATO-u. Sastanku su, pored predsjedatelja Izaslanstva Turske Mevlüta Çavuşođlu, nazočili i članovi Izaslanstva Fatma Aksal i Mustafa Kaya.

Predsjedatelj turskog izaslanstva u PSNATO-u Mevlüt Çavuşođlu poželio je dobrodošlicu našem izaslanstvu, istaknuvši da Turska ulaže znatne napore u sigurnost i mir u Bosni i Hercegovini i na Zapadnom Balkanu. Naglasio je da Turska vodi pozitivan dijalog sa svim predstavnicima vlasti u BiH i aktivno radi na tome da se naša zemlja razvija i napreduje. Članovi turskog izaslanstva naglasili su da su mir i sigurnost u regiji od ključne važnosti te izrazili potrebu

kontinuirane podrške međunarodne zajednice kako bi se osigurali stabilnost i prosperitet Bosne i Hercegovine.

Članovi Izaslanstva PSBiH uputili su izraze duboke zahvalnosti domaćinima na izuzetno uspješnoj organizaciji seminara, besprijekornom gostoprimstvu i dosljednoj podršci koju Republika Turska kontinuirano pruža Bosni i Hercegovini za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta i međunarodnog subjektiviteta. Istovremeno su istaknuli da Republiku Tursku prepoznaju kao prijatelja i pouzdanog saveznika. Posebno su naglasili da je Turska postigla izvanredne rezultate razvojem turističkog sektora i istaknula se u međunarodnoj diplomaciji. U tome duhu, zamolili su da Turska nastavi pružati podršku u diplomatskoj ofenzivi Bosne i Hercegovine prema NATO-u i Europskoj uniji.

Završni dan seminara obilježen je zaključnim obraćanjem Mevlüta Çavuşođlua, domaćina i predsjedatelja turskog izaslanstva u PSNATO-u, koji je uputio riječi zahvale svim sudionicima i istaknuo važnost političkog dijaloga, jačanja strateškog partnerstva i međunarodne suradnje u cilju očuvanja mira i stabilnosti u regijama Mediterana, Bliskog istoka i šire.

Izvješće odobrili:

Predsjedatelj
Izaslanstva PSBiH u PSNATO-u

Kemal Ademović

Drugi zamjenik predsjedatelja
Izaslanstva PSBiH u PSNATO-u

Obren Petrović

Izvješće pripremio:

Tajnik Izaslanstva
PSBiH u PSNATO-u

Josip Zovko

Dostaviti:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Tajništva Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Izaslanstva PSBiH u PSNATO-u
- a/a